

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ

الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

إِنَّ الْحَالَكَ بَيْنَ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنَ وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ

مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ

فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ...

HELAL HARAM DUYARLILIĞI

Cumanız Mübarek Olsun Aziz Müminler!

Yüce Rabbimiz, okuduğum âyet-i kerimede şöyle buyurmuştur: “Ey iman edenler! İçki ve benzeri şeyler, kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak, şeytan işi birer pisliktir. Onlardan kaçın ki kurtuluşa eresiniz.”¹

Peygamber Efendimiz (s.a.s) de, okuduğum hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: “Helâl de bellidir, haram da bellidir. İkisinin arasında birtakım şüpheli hususlar vardır ki insanların çoğu bunları bilmezler. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa, dinini ve haysiyetini korumuş olur. Kim de şüpheli şeylere düşerse, harama düşmüş olur...”²

Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz, insanı en değerli varlık olarak yaratmıştır. Tertemiz fitratını korumak ve ebedi kurtuluşa ulaşmasını sağlamak için ona bazı sınırlar çizmiştir. Hayatımız boyunca riayet etmemiz gereken bu sınırlara helal ve haram diyoruz.

Helal, yaratılışın gaye ve hikmetine uygun olan güzelliklerdir. Haram ise, mükerrem olarak yaratılan insanın onur ve haysiyetini zedeleyen, ona zarar veren çirkinliklerdir. Helal, Allah’ın rızasına uygun söz, tutum ve davranışlardır. Haram ise Rabbimizin gazabına ve insanların kınamasına neden olacak kötülüklerdir.

Değerli Müminler!

Helali gözetmek, Allah’a imanın yani O’na verdiğimiz kulluk sözüne sadakatin göstergesidir. Harama bulaşmak ise bu sözü göz ardı etmektir. Helalin peşinde koşmak, insana yaraşır, nezih ve şerefli bir hayat yaşama gayretidir. Harama dalmak ise zihni ve gönlü bulandırma; heva ve hevesin, arzu ve isteklerin esiri olma halidir.

İnsan, helale ne kadar yaklaşırsa huzura da o kadar yaklaşır. Harama doğru yürümenin sonu ise pişmanlık ve mutsuzluktur.

Helâl-haram duyarlılığını yitirerek israf edilmiş bir ömrün akıbeti hüsrandır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Dinimizde hiç kimsenin kendi arzusuna göre helal ve haram koyma yetkisi yoktur. Kur’an-ı Kerim’in rahmet yüklü mesajlarına iman eden, Peygamber Efendimiz (s.a.s)’in kutlu yolundan yürüyen her mümin, helal-haram duyarlılığına sahip olmak zorundadır. Mümin, imanının gereği olarak Rabbini seven, sınırlarını bilen, kendini tanıyan insandır. O, vicdan ve merhametini yitirerek hiçbir canı incitemez. Duyarsız, hürmetsiz ve iffetsiz davranarak kendisinin ve başkasının haysiyetini çiğneyemez.

Mümin, şu geçici dünyada sayılı nefeslerini falcılık, kumar, şans oyunları, faiz, rüşvet, tefecilik, hırsızlık gibi haksız kazançlarla tüketemez. Allah’ın kendisine emanet verdiği bedenini alkollü içki ve uyuşturucu maddelerle zehirleyemez. Helal olmayan yiyecek ve içeceklerle sağlığına yazık edemez.

Mümin öyle bir insandır ki; yetim malına el uzatamaz. Kul ve kamu hakkına giremez. Eş ve çocuklarına, anne ve babasına, komşu ve akrabasına kötü muamelede bulunamaz. Yalan, yalancı şahitlik, iftira ve kötü sözlerle dilini kirletemez. Emanete asla ihanet edemez, verdiği sözden dönemez. Fitne ve fesat peşinde koşamaz, bozgunculuk yapamaz.

Değerli Kardeşlerim!

Müminler olarak, helal ve haram sınırları karşısındaki tutumumuza bakalım. Her birimiz, şu soruları kendimize soralım: Helal-haram duyarlılığı çerçevesinde bir hayat mı yaşıyoruz? Yoksa bir idrak tutulması içinde miyiz? Günahı umursamayarak, haramdan kaçınmayarak dünya ve ahiret mutluluğumuzu tehlikeye mi atıyoruz? Yoksa gönülden bir tövbe ile bir daha geri dönmek üzere yanlışlarımızı terk edebiliyor muyuz?

Kıymetli Kardeşlerim!

Unutmayalım ki; mümine yaraşan, helale ve harama karşı uyanık olmaktır. İnsan hata yapabilir. Ama hata edenlerin en ferasetlileri, en kısa zamanda hatadan dönen ve tövbe edenlerdir.

Hutbemizi Peygamberimiz (s.a.s)’in şu duasıyla bitirmek istiyorum: “Allah’ım! Doğu ile batı arasını uzaklaştırdığın gibi benimle günahlarımın arasını da uzaklaştır!”

Allah’ım! Beyaz elbisenin kirden arınması gibi beni de günahlarımdan arındır!”³

¹ Mâide, 5/90.

² Buhârî, İmân, 39; Müslim, Müsâkât, 107.

³ Buhârî, Ezân, 89.